

РЕШЕНИЕ

№ 812

гр. София, 04.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на тридесет и първи май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Елена Тахчиева
Кристина Филипова

при участието на секретаря Павлина Ив. Христова
като разгледа докладваното от Елена Тахчиева Въззивно гражданско дело № 20211000503464 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

С решение от 6.08.2021г по гр.д. № 3798/2018г. на Софийски градски съд, I - 24 състав, ЗД "Бул Инс" е осъден да заплати на С. И. А. на осн. чл. 432, ал. 1 от КЗ сумата от 24 000лв, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от ПТП, настъпило на 08.04.2017г. в гр. София, ведно със законната лихва от 01.12.2017г. и сумата от 3 760 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди от описаното по-горе ПТП, считано от 01.12.2017г. до окончателното ѝ изплащане, като исковете са отхвърлени над присъдените размери от 24 000лв. и 3760лв до претендираните от 30 000 лв. и 4 700 лв., както и акцесорните претенции за лихва за периода 26.07.2017г. – 30.11.2017г. и 13.04.2017г. – 30.11.2017г.

Решението е обжалвано само от ищцата С. И. А. в отхвърлителните му части за сумите от 6000лв и 940лв, представляващи разликите между присъдените от първата инстанция и претендирани обезщетения за неимуществени и имуществени вреди. Твърди се неправилност на решението в обжалваните му части с подробно изложени доводи и съображения, че не са съобразени всички действително търпени от пътното произшествие вреди- две фрактури и контузни рани, проведени четири операции, търпените неудобства вследствие на имобилизациите, липсата на пълно възстановяване, но също общественоекономическите условия на живот към релевантния момент. Твърди се неправилност на решението и поради изводите на съда, че е налице съпричиняване /чл.51 ал.2 ЗЗД/ и в тази

връзка се развиват подробно съображения, че не се установява ищцата да е нарушила разпоредбите на чл.113 ал.1, т.1 ЗДвП и чл.32, ал.2 ЗДвП, а евентуално че възприетият принос от 20% е завишен. Иска се отмяна на обжалваното решение и вместо това постановяване на ново по същество, с което се уважат исквете в претендираните размери, ведно със законната лихва от 01.12.2017г /като е определена от първата инстанция/.

В срок е постъпил отговор на въззивната жалба от насрещната по нея страна – ответникът ЗД „Бул Инс“ АД чрез пълномощник, в който се излагат възражения против оплакванията и се иска потвърждаване на решението в обжалваните му части.

Софийският апелативен съд, след като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема следното:

Решението е валидно и допустимо в обжалваните му отхвърлителни части /чл.269, изр.първо ГПК/.

Предмет на разглеждане пред първата инстанция са били обективно съединени преки иски против застраховател за компенсация на търпени имуществени и неимуществени вреди с пр. осн. чл.432 ал.1 ГПК, причинени при пътно-транспортно произшествие по вина на водача на МПС, застраховано по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“.

Пред първата инстанция не е имало спор относно наличието на валидно застрахователно правоотношение по риска гражданска отговорност и образуването на преписка по щета по заявление на пострадалия преди подаване на иска, с което се обосновава допустимостта и легитимацията на ответното дружество.

Предвид частичното влизане в сила на атакувания съдебен акт – в осъдителните му части, следва да се приеме, че със сила на пресъдено нещо са установени елементите от фактическия състав на чл.432, ал.1 КЗ, включително причинените на ищцата неимуществени и имуществени вреди в резултат на противоправното поведение на водача на л.а. БМВ 318 ЦИ рег. № *** Х. Ф., изразяващи се в нарушаване правилата за движение /чл.5, ал.1, т.1, чл.5, ал.2, т.1 ЗДвП и чл.116 ЗДвП/, който при завой наляво не се е съобразил с наличието на пресичащ пешеходец на пътното платно и реализирал пътно произшествие.

С оглед на заявените в жалбата оплаквания и възраженията в отговора, предметът на въззивен контрол се свежда до размера на обезщетението за причинените на ищцата неимуществени вреди и наличието или не на принос от нейна страна за настъпване на вредите, поради пресичане на необозначено място, както и неговото стойностно изражение спрямо вината на деликвента.

Пред първата инстанция е изяснен механизма на произшествието като настъпило на 08.04.2017г. в гр. София между лек автомобил БМВ 318 ЦИ, който се е движел с посока от ул.Зайчар към бул.Константин Величков в района на кръстовището с бул.Константин Величков и при маневра завиване на ляво реализирал удар с пресичащата от дясно на ляво по посока на движение на лекия автомобил пътното платно на булеварда пешеходка /на 57 години/.

От приетата пред първата инстанция и неоспорена автотехническа експертиза е

изяснено, че видимостта е била добра и водачът на автомобила е имал възможност да види пешеходката както върху тротоара, така и върху пътното платно за движение на бул. Константин Величков, така също видимост към автомобила е имала и пешеходката. Контактът е настъпил между предния ляв ъгъл на автомобила и лявата страна на левия крак на пешеходката, който в мига на удара е опорен. Скоростта на движение на лекия автомобил към момента на удара е била около 7-8 км/ч, като според решаващите изводи на вещото лице основна причина за настъпване на инцидента са действията на водача на лекия автомобил, който не е реагирал своевременно с аварийно спиране, въпреки че е имал обективно възможност да намали скоростта или спре и в трите варианта на движение на пешеходката с бавен, спокоен и бърз темп. От заключението на автотехническата експертиза се изяснява и че произшествието е настъпило на булевард отворен за движение на пътни превозни средства двете посоки с по едно платно за движение във всяка, разделени с трамвайно трасе с ширина от 7,50м, като всяко пътно платно е с две пътни ленти, разделени с надлъжна пътна маркировка МЗ „единична прекъсната линия“. Според данните от констативния протокол, пешеходката се е извършвала пресичане отдясно наляво спрямо автомобила напречно спрямо надлъжната ос на автомобила, навлизайки в платното за движение на бул.К.Величков от левия спрямо идващия автомобил ъгъл на кръстовището с ул. Д-р Калинков.

Констатациите на вещото лице автоексперт относно механизма на произшествието кореспондират с показанията на свидетеля очевидец У., от които освен посоката на движение на участниците в ПТП и начина на реализиране на удара, се изяснява, и че в близост до мястото на удара е имало светофарна уредба.

На следващо място пред първата инстанция посредством приета и неоспорена медицинска експертиза е изяснено, че в причинна връзка с пътния инцидент пострадалата пешеходка /жена на 57г/ е претърпяла увреждания, изразяващи се счупване на външния кондил –израстък в горния край на лявата голямопещална кост, закрито; причинило на пострадалата трайно затруднение в движенията на ляв долен крайник – от около 4 – 5 месеца, както и счупване на външния глезен на лява подбедрица, причинило на пострадалата трайно затруднение в движенията на долен ляв крайник и други по-леки травми разкъсно-контузни рани в областта на лява глезенна става. Според изводите на вещото лице медик болките и страданията са били най-интензивни непосредствено след произшествието и при поставяне на имобилизация, както и след оперативните интервенции и в началото на раздвижването. В съдебно заседание при разпита на вещото лице допълнително е изяснено, че при опериран фибуларен малеол обикновено се носи имобилизация докато спадне отока около 30-45 дни, след което започва активна рехабилитация, за разлика от фрактурата на тибиялния малеол, която изисква повече време поради вътреставния си характер и е свързана със затруднения при рехабилитацията, и че в период от три месеца е противопоказно натоварването на крайника. При ищцата извършените оперативни интервенции са за поставяне на фиксиращ метал и за консолидация - по-късно отстраняване на метала, като най-вероятно са извършени и други оперативни

интервенции, защото е неблагоприятно за лечението едновременно изваждане на метала и на двата крайника. Едната имобилизация е определена като по-кратка и по-бързо консолидираща се, а другата е по-дълга и по-бавно възстановяваща се - три месеца без натоварване, за да не се получи депресия на тибиялния кондил в областта на коляното, след което започва раздвижване и три месеца имобилизационен период без активно натоварване, както и 4-5 месеца раздвижване.

Във връзка с индивидуално търпените страдания и неудобства пред първата инстанция е разпитан св. Д.С., чиито показания следва да се ценят, защото се подкрепят от изводите на медицинската експертиза относно естеството и тежестта на травмите и продължителността на възстановителния период. От показанията се установява, че след инцидента ищцата била много зле физически и емоционално - изпаднала в депресия, не искала да вижда хора. Когато я видяла била в гипс и станало известно, че има две счупвания на кости на две места под коляното на левия крайник със страхотни болки, и че са слагани импланти. Претърпяла две операции. В болницата била на постерен режим, изцяло разчитала на чужди грижи. Около три месеца била неподвижна, чак след третия месец ѝ разрешили да ходи с патерица въщи, след това около 6-7 месеца била с проходилка, после с бастун. Ограничила контактите си, не се чувствала добре, заради обездвижването, променила се и затворила, за разлика от преди когато била дейна жена – бивша балерина, практикуваща йога, изглеждаща много добре за възрастта си. Сега била напълняла, занемарена физически и не можела още да преодолее преживения стрес. Продължавала да има болки в увредената зона на крайниците, особено при промяна във времето.

С оглед на събраните и обсъдени доказателства, настоящият състав достига до извода, че първоинстанционният съд не е приложил правилно принципа на чл.52 ЗЗД в съответствие с разясненията, дадени в т.11 на ППВС № 4/1968г, тъй като не е отчетел в достатъчна степен всички обстоятелства, свързани с физическите и морални страдания на пострадалото лице. В тази насока следва да се има предвид, че се касае за две счупвания – на външен кондил на лява голямомишцална кост и на външен глезен на лява подбедрица, които макар и да са в една анатомична област са тежки по характер, довели до по-големи от обичайните болки и страдания заради трайната имобилизация на долен крайник и съответно до лишаване на ищцата от възможност за функциониране и обслужване за един продължителен период – 3-4 месеца пълно обездвижване, а в рамките на 6 месеца трудно придвижване с помощни средства. Освен физически страдания през периода на пълно обездвижване ищцата е търпяла неудобството изцяло да разчита на чужди грижи за елементарни хигиенни и битови нужди. Не са отчетени и другите утежняващи състоянието на пострадалата обстоятелства – претърпените общо четири хирургични интервенции и рехабилитации след всяка от тях, които допълнително утежняват по интензитет болките и страданията, както и продължителността на възстановителния период от шест месеца, в който ищцата е лишена от нормален и качествен живот. Следвало е да се вземат предвид и остатъчните последици във връзка с посочения дискомфорт и болков синдром при физическо натоварване и промяна в атмосферните условия, които въпреки че не се отразяват съществено на обема на

движение, са източник на неблагоприятни изживявания и създават трудности за ищцата в ежедневието. Освен физическите страдания е следвало да се вземат предвид и конкретните за случая негативни последици за ищцата, която се установи, че преди инцидента е имала изключително активен начин на живот- бивша балерина, практикуваща йога и поддържаща отлична за възрастта си /57г/ физическа форма със спорт, който след инцидента е променила в негативен аспект- обездвижила се и напълняла, а с това занижила самочувствието и личната си самооценка.

Обсъдените вече обстоятелства във връзка с вида и характера на травмите, момента на настъпване на вредите /2017г/, включително и завишените лимити на застрахователните покрития по застраховка „Гражданска отговорност“ след 01.01.2010г., дават основание настоящият състав да приеме, че сумата от 45 000лв /частичен иск от 30 000лв при цялостна искова претенция от 60 000лв/ би била справедливо обезщетение за търпените физически и морални страдания.

В рамките на така определения от настоящия състав размер на обезщетението ще следва да се разгледа другото оплакване, повдигнато с жалбата на ищцата относно липсата на принос или евентуално за неговото намаляване в стойностно изражение спрямо основната вина на прекия извършител. Като се има предвид, че по въпроса за противоправното поведение на водача е формирана сила на пресъдено нещо /решението е влязло в сила в осъдителната част/ и при липса на жалба от застрахователя, респ. възражения в този смисъл, той не би могъл да се завиши над 20% или 1/5, като в противен случай би се влошило положението на жалбоподателя /чл.271 ГПК/.

За да е налице съпричиняване от правна страна по смисъла на [чл. 51, ал.2 от ЗЗД](#), пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно, което виждане е последователно застъпвано в съдебната практика по приложение на цитираната норма, включително със задължителната по смисъла на [чл. 290 от ГПК](#) /пр.решение № 169/28.02.12 г. по т.д. № 762/10 г. на ВКС-II т.о.; реш.№ 58/29.04.2011 г. по т.д. № 623/2011 г. на ВКС-II т.о./. Между страните няма спор, установява се и от събраните по делото писмени доказателства (в т.ч. протокол за оглед на местопроизшествие, констативен протокол за ПТП с пострадали лица), че пострадалата пешеходка е предприела пресичане отдясно наляво спрямо автомобила напречно спрямо надлъжната му ос, навлизайки в платното за движение на бул.К.Величков от левия спрямо идващия автомобил тъгъл на кръстовището с ул. Д-р Калинков. От писмените доказателства, включително и от приложения чертеж от постоянната организация на движението за кръстовището при бул.К.Величков и ул.Д-р Калинков, както и от заключението на изслушаната и приета по делото автотехническа експертиза, се установява, че движението по бул. К.Величков е двупосочно с по две ленти за движение в една посока, като в този участък има трамвайно трасе. Пешеходката е навлязла на пътното платно, за да прекоси лентите, предназначени за движение на превозни средства напречно отдясно наляво спрямо движението на автомобила. Видимостта за този час на деня е била нормална и

според експертното мнение на вещото лице Д.Х. както за водача на лекия автомобил, така и за самата пешеходка не е имало обективни причини да не забележи опасността и да я избегне.

Като се има предвид организацията на движението по бул. К.Величков и посоката на движение на пешеходката, обосновано първоинстанционният съд е приел, че в конкретния случай не е налице изключението по чл.113, ал.2 от ЗДвП, което визира пресичане при двулентов двупосочен път, какъвто в случая не представлява бул. К.Величков в зоната на кръстовището с ул.Д-р Калинков. В рамките на разумната преценка с цел безопасност за пешеходката е било възможно да използва възможността да прекоси на обозначеното за целта място, регулирано със светофарна уредба, в каквато насока са показанията на свидетеля очевидец, покрелящи се от приложената схема за организация на движението. Като не е сторила това, а предприела пресичане на необозначено за целта място, пешеходката е нарушила установените от закона правила за движение по пътищата (чл.113 от ЗДвП), с което сама се е поставила в риск да бъде увредена от движещите се по пътните ленти превозни средства. Следва да се отчете и фактът, че пешеходката е могла своевременно да възприеме опасността и да избегне съприкосновението си с автомобила, а от друга страна, самият водач на превозното средство е бил в разумна и предвидима способност да възприеме своевременно възникнала на пътя опасност (пресичане на пешеходец) и да намали скоростта и спре, за да избегне сблъсък. Съобразявайки тези обстоятелства, както и установените вече нарушения на водача на лекия автомобил по чл.5, ал.1, т.1, чл.5, ал.2, т.1 ЗДвП и чл.116 ЗДвП/, който при завой наляво не се е съобразил с наличието на пресичащ пешеходец на пътното платно, въпреки вмененото му засилено внимание, когато се касае за уязвими участници, настоящият състав приема, че приносът на пешеходката правилно е определен в стойностно изражение на 1/5 спрямо по-тежките нарушения и вината на водача.

При този извод определеното обезщетение от 45 000лв ще следва да се намали с 1/5 или с 9 000лв на 36 000лв. Размерът на заявената претенция не съставлява решаващ фактор при преценката относно действителния размер на вредата, подлежаща на обезщетяване. Този размер има решаващо значение единствено с оглед забраната за присъждане с диспозитива на решението на обезщетение, надхвърлящо петитума на иска – в случая от 30 000лв, поради това жалбата се явява и частично основателна и това ще има за последица отмяна на решението в обжалваната отхвърлителна част по иска за неимуществени вреди за разликата от 6 000лв и присъждане на допълнителна главница в този размер, ведно със законната лихва от приетия от първата инстанция начален момент 01.12.2017г. В останалата обжалвана отхвърлителна част за 940лв, представляваща разликата между претендираната и присъдена имуществена вреда, решението ще подлежи на потвърждаване, поради изложените вече съображения за наличие на принос в размер на 1/5.

По отговорността за разноски.

При този изход на делото следва да се редуцират присъдените пред първата инстанция в тежест на ищцата разноски съразмерно на отхвърлената част над размер от 56,89лв,

вместо присъдения от първата инстанция размер от общо 420лв /включващи 100лв - депозит и 2000 лв адвокатско възнаграждение в полза на ответника/. Допълнително на ищцата ще следва да се присъди сумата от 370,77лв, представляваща разликата между присъдените разноси от 1670,40лв и действително дължимите при този изход на делото в размер от 2041,17лв при доказани такива от 2098лв. На осн. чл. 38, ал.2 ЗАдв. ще следва да се присъди на адв.М.Н. –Т. допълнително възнаграждение за безплатно процесуално представителство в размер на 198,77лв, представляваща разликата между дължимото възнаграждение от 1834,13лв с вкл. ДДС съобразно чл.7, ал.2 Наредба №1/2004г и присъденото от първата инстанция в размер на 1635,36лв.

С оглед изхода на делото пред настоящата въззивна инстанция разноси се следват с оглед на обжалвания интерес в полза и на двете страни по съразмерност с уважената, респ. отхвърлена част на жалбите. Застрахователят /въззиваем/ е претендирал и доказал адв. възнаграждение в размер на 800лв, което при този обжалваем интерес /6940лв/ и с оглед на отхвърлената част на иска за 940лв възлиза в размер на 108,36лв. Ищцата е претендирала деловодни разноси в размер на 143лв – д.т. и такива ще й се следват до размер от 123,63лв, а на адвокат М.Н. –Т. за безплатна правна помощ по чл.38 ал.2 ЗАдв. ще се дължи възнаграждение по Наредба №1/2004г за мин. р-ри на адв. възнаграждения с вкл. ДДС в размер на 861,10лв.

Водим от гореизложеното, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ решение от 6.08.2021г по гр.д. № 3798/2018г. на Софийски градски съд, I - 24 състав **в обжалваната му отхвърлителна част**, в която е отхвърлен предявеният от С. И. А. против ЗД „Бул Инс“АД ЕИК 831830482 иск за обезщетение за неимуществени вреди на осн. чл.432 ал.1 КЗ над присъдения размер от 24 000лв до установения за дължим размер от 30 000лв, както и в частта за разноските пред първата инстанция, присъдени в тежест на С. И. А. над размер от 56,89лв, вместо присъдения от първата инстанция размер от 420лв, като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс“АД ЕИК 831830482 да заплати на С. И. А. ЕГН *****, със съдебен адрес: гр.***, ул.***, № 29 ет.3 допълнително сумата от 6 000лв /шест хиляди лева/, представляваща разликата между дължимото обезщетение за търпени неимуществени вреди в резултат на ПТП на 08.04.2017г в размер на 30 000лв и присъденото от първата инстанция в размер на 24 000лв, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 01.12.2017г до окончателното изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решение от 6.08.2021г по гр.д. № 3798/2018г. на Софийски градски

съд, I - 24 състав в останалата обжалвана /отхвърлителна/ част.

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс“ АД ЕИК 831830482 да заплати на адвокат М.Н. –Т. сумата от общо 1059,87лв, представляваща допълнително дължимото адв. възнаграждение от 198,77лв пред първата инстанция и 861,10лв пред въззивната инстанция на осн. чл.38 ал.2 ЗАдв.

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс“ АД ЕИК 831830482 да заплати на С. И. А. сумата от общо 494,40лв, представляваща допълнителни разноски пред първата и разноски пред въззивната инстанция.

ОСЪЖДА С. И. А. да заплати на ЗД „Бул Инс“ АД ЕИК 831830482 сумата от 108,36лв., представляващи разноски пред въззивната инстанция с оглед изхода на делото.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от връчване препис на страните при наличие на предпоставки по чл.280 ГПК.

Председател:

Членове:

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____